

Miljøministeriet
Departementet

J.nr. MIM-001-03597

Den

Miljøministerens besvarelse af samrådsspørgsmål CG stillet af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg

Vil ministeren umiddelbart forbyde anvendelse af glyphosat-holdige midler om efteråret, og vil ministeren starte forbudsproceduren mod aktivstoffet glyphosat?

Svar:

Jeg lovede på samrådet i marts at undersøge stigningen i fund af glyphosat og AMPA i målinger fra 2009, som blev offentliggjort i januar 2011 i grundvandsrapporten 2010. Miljøstyrelsen har haft en ekstern konsulent, NIRAS, til at undersøge samtlige de fund, der er gjort i grundvandsovervågningens GRUMO-boringer siden 1997.

Redegørelsen over grundvandsfundene foreligger nu til offentliggørelse senere i dag. Redegørelsen viser, at den observerede stigning i fundene i 2009 ikke genfindes i 2010, samt at mønsteret i fundene bedst kan forklares med, at der i et vist omfang kan være tale om analysefejl. Der er umiddelbart flere grunde til dette, som jeg vil komme nærmere ind på.

Først lidt faktuel om indholdet i selve redegørelsen. Redegørelsen har gennemgået boringer med fund af glyphosat og AMPA i perioden 1997-2010. Der er i perioden udført 9.154 analyser i vandprøver fra 978 boringer.

Redegørelsen indeholder tillige resultater fra grundvandsovervågningen for 2010, som endnu ikke er offentliggjort. I 2010 er der generelt tale om færre fund med glyphosat og AMPA såvel over som under grænseværdien.

I perioden fra juli 2007 til og med juni 2010 har der været anvendt en analysemetode, der har vist sig ikke at være tilstrækkelig pålidelig, men som dog stadig var godkendt som metode. I juli 2010 blev metoden forbedret, og fra april 2011 er der anvendt en helt ny metode, som er mere præcis. Metodeusikkerheden skyldes, at glyphosat og AMPA er meget vanskelige stoffer at analysere.

I 2010 er der hverken med den gamle eller den nye analysemetode fundet glyphosat og AMPA i de boringer, som viste fund i 2009. Der er dog fundet glyphosat i 3 andre grundvandsprøver og AMPA i én anden grundvandsprøve analyseret med den nye metode efter 1. juli 2010. Disse målinger med den nye metode er på samme niveau som før 2007, og de svarer til en fundprocent på 1,1 for glyphosat og 0,4 for AMPA.

En række af de boringer, som har vist fund i 2009, er imidlertid ikke undersøgt med den nye analysemetode. Det er derfor ikke umiddelbart muligt at fastslå med sikkerhed, om der i nogle tilfælde skulle være tale om reelle fund.

Normalt vil man forvente at glyphosat og nedbrydningsproduktet AMPA optræder samtidigt, hvis der er tale om en forurening fra nedsivning enten fra punktkilder eller anvendelser på jordoverfladen. Dette er kun tilfældet i elleve prøver, alle analyseret i perioden med en mere usikker analysemetode.

Hertil kommer, at en række af fundene kun er observeret i de dybeste filtre, mens filtre højere oppe fra samme boring ikke viser fund. Normalt vil en grundvandsforurening fra punktkilder eller almindelig landbrugsmæssig anvendelse vise forurening af filtre i flere dybder.

Redegørelsen viser, at der over årene fra 1997 er tale om sporadiske fund med ingen eller få gentagelser. Dette tyder ikke på en generel forurening af grundvandsmagasiner.

Der er altså flere grunde til at analysefejl kan være årsagen til stigningen i fund fra 2007-2009.

Redegørelsen har også undersøgt om der kunne være andre årsager til de observerede målinger, uden at man har kunnet udpege andre entydige generelle forklaringer.

Andre tekniske årsager kan være:

- Forurening af vandprøven ved prøvetagning
- Forurening af boring ved sprøjtning på eller tæt ved boring
- Nedsivning af overfladevand langs boring
- Lækage mellem filtre i multifilterboringer

Alle disse muligheder er gennemgået i redegørelsen, men ingen af disse årsager kan alene forklare de observerede fund. To af de undersøgte boringer med fund af glyphosat i 2009 er beliggende i statsskove, hvor der ikke er anvendt pesticider de sidste 10 år.

Muligheden for udvaskning og naturlig transport med grundvand er vurderet, men de grundvandskemiske forhold og de forskellige jordtyper i de 33 nærmere undersøgte boringer viser ikke entydige årsagssammenhænge, og der peges på at tekniske fejlkilder er mere sandsynlige årsager.

Imidlertid angives at mange fund er gjort under moræneler, med mulighed for sprækketransport – og at der i perioden 2006-2008 har været en

stigning i nedbør særligt i sprøjte-sæsonen. Redegørelsen peger derfor på, at sprækketransport i kombination med unormale og evt. ekstreme nedbørshændelser kan være en medvirkende årsag til det stigende antal fund. Men det afhænger af, om der er tale om reelle fund i perioden efter 2007.

Som I ved, har jeg allerede besluttet, at glyphosat og AMPA fremover skal indgå i kontrollen af vandværkernes drikkevandsboringer. Dette for at være helt sikker på, at stofferne ikke er i vores drikkevand.

Jeg har bedt Naturstyrelsen om, at præcisere, at det er den nyeste analysemetode for glyphosat og AMPA, der skal anvendes til boringskontrollen.

For at være helt sikker har jeg desuden bedt Naturstyrelsen om, at alle boringer, som viste fund med den tidligere metode, prøvetages igen og analyseres for glyphosat og AMPA med den nye analysemetode - så snart det kan lade sig gøre.

Desuden vil Naturstyrelsen inddrage erfaringerne fra redegørelsen i sit tilsyn med grundvandsboringerne og måden prøvetagningen foregår på, samt konkret vurdere, om der er behov for yderligere sikring af omgivelserne ved boringerne, f.eks. ved information til lodsejere.

Som jeg tidligere allerede har tilkendegivet i et svar på et spørgsmål fra udvalget er det vigtigt, at vi fremover ruster os til klimaforandringerne, også når det handler om pesticider. Jeg har derfor bedt Miljøstyrelsen og Naturstyrelsen om at arbejde videre med at forebygge klimaændringers eventuelle negative effekter på udvaskning af glyphosat og andre pesticider.

Det er min og ministeriets konklusion, at vi har fået bekræftet, at der ikke er grundlag for at ændre på godkendelsen af glyphosat, og at der ikke er grundlag for at fastsætte begrænsninger på anvendelserne. Vi har i Danmark en restriktiv godkendelsesordning, og det skal vi opretholde, men reguleringen skal ske på et solidt videnskabeligt grundlag og ikke på baggrund af sporadiske fund og potentielle tekniske fejl.